

СТАНОВИЩЕ

относно конкурса за „доцент“ по научната специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“, обявен в ДВ бр. 99 от 21.11.2026 год. с кандидат гл. ас. д-р Крум Христов Христов, за целите на катедра „Икономика“, Аграрен университет – Пловдив,

от проф. д-р Димо Атанасов, област на висше образование 3.0 Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“, определен съгласно Заповед № РД 16-134/26.01.2026 год. на Ректора на Аграрен университет – Пловдив за член на научното жури

1. Кратко представяне на кандидата.

Крум Христов Христов е роден на 07.08.1981 г. в България. Завършва средното си образование в Селскостопанска гимназия – Садово със специалност „Земеделска икономика“. Висшето си образование получава в Аграрен университет – Пловдив, където последователно придобива образователно-квалификационните степени „бакалавър“ по „Аграрна икономика“, през 2004 г. и „магистър“ по „Мениджмънт на агробизнес организациите“ и „магистър“ по „Счетоводство и контрол“ през 2007 г.

През периода 2015 – 2018 г. е докторант в кат. „Икономика“ АУ-Пловдив. Успешно защитава докторска дисертация на тема „Възможности за развитие на фамилните земеделски стопанства“ и през 2018 г. придобива ОНС „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“.

Професионалната му реализация започва през 2006 г., като експерт в Областна дирекция „Земеделие и гори“ гр. Пловдив, отдел „Агростатистика“. През периода 2007 – 2008 г. е експерт в работни групи за изготвяне на мерките по ПРСР към МЗХ в София. От 2010 г. е асистент, а от 2019 г. – гл. асистент в Аграрен университет – Пловдив. Извежда учебни занятия по дисциплини, свързани с развитието на селските райони, аграрната икономика, управлението и оценката на проекти. Паралелно с академичната си дейност, Крум Христов работи активно и във Фондация „Земята източник на доходи“ където допринася за социалното включване на малцинствени групи в аграрния бизнес и за устойчивото развитие на селските райони.

2. Общо описание на научната продукция.

В конкурса за „доцент“ гл. ас. д-р Крум Христов е представил справка за общо 25 научни труда, групирани по следния начин:

- Публикации, свързани с докторската дисертация – 4 броя, които не са обект на анализ в това становище;

- Публикации за участие в конкурса – 21 броя, от тях:
- Хабилюационен труд – монография – 1 брой;
- Публикации, реферирани и индексирани в SCOPUS – 2 броя;
- Публикации, реферирани и индексирани в Web of Science – 15 броя;
- Публикации, реферирани в други бази данни – 2 броя;
- Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд – 1 брой, която не подлежи на повторен анализ като дисертационен труд, но допринася за цялостния научен профил на кандидата;
- Учебници – 0 броя;
- Учебни ръководства – 0 броя.

Личното участие на Крум Христов в посочените трудове се илюстрира с факта, че 4 са самостоятелни, в 3 е първи автор, в 4 е втори, а в останалите 10 е трети и следващ автор, което отразява както ключовата роля в самостоятелни изследвания, така и активно участие в колективни научни разработки.

За изготвяне на становището подлежат на анализ именно тези 21 научни трудове.

3. Преподавателска дейност.

Крум Христов има над 15 години преподавателски опит. Той преподава на студенти от ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър. Основните дисциплини, които води са: „Развитие на селските райони“, „Световно аграрно стопанство“, „Разработване и управление на проекти“, „Аграрна политика“, „Аграрна икономика“, „Икономико-математическо моделиране“, „Регионална икономика“ и други. В допълнение, извежда широк кръг дисциплини на Еразъм+ студенти.

Преподавателската му дейност се отличава с ясно изразена практическа насоченост, актуалност на учебното съдържание и интегриране на резултати от научни и проектни изследвания.

Учебна заетост на кандидата.

През последните 5 години, средногодишната преподавателска натовареност на гл. ас. д-р Крум Христов, по извежданите лекции, упражнения и практически занятия е над 1000 часа. Той е бил научен ръководител на 24 дипломанти, при разработването на техните бакалавърски и магистърски тези.

Разработени учебни програми.

Гл. ас. д-р Крум Христов има разработени учебни програми за всички извеждани от него дисциплини, някои от които са на английски език.

4. Научноизследователска дейност.

Научните интереси и изследванията на Крум Христов се отличават с ясно очертана тематична последователност, актуалност и практико-приложна

насоченост. Те са фокусирани върху предизвикателствата и възможностите на българското земеделие за устойчиво развитие, а акцентът е поставен върху семейните стопанства, политиките за развитие на селските райони и структурните промени в отрасъла. Научните му приноси могат да бъдат групирани в четири основни направления:

- Общата селскостопанска политика и развитие на селските райони. Анализ на въздействието на ОСП след присъединяването на България към ЕС, оценка на разпределението на директните плащания, предизвикателства пред производителите при участие по инвестиционното подпомагане, изследване на нагласите на фермерите и препоръки за по-ефективно прилагане на политиките.
- Ролята на малките земеделски стопанства в българското земеделие – Критичен анализ на предизвикателствата пред дребните производители, препоръки за подобряване на достъпа им до подкрепа.
- Конкурентоспособност на българското селско стопанство – разработване на методики за оценка на конкурентоспособността, фокус върху възможностите за повишаване на добавената стойност в отрасъла.
- Структурни промени в аграрния отрасъл – изследване на тенденциите в реструктурирането на земеделието, модели за подкрепа на семейните стопанства и стратегии за балансирано регионално развитие.

Цитиране и рефериране на научната продукция

Гл. ас. д-р Крум Христов е представил справка за **общо 5 цитирания**, отнасящи се до **2 негови научни публикации**, публикувани в рецензирани научни списания. Цитиранията са реализирани в международни научни издания, индексирани в SCOPUS. Този факт свидетелства за научната значимост и актуалност на изследванията на кандидата, както и за използването и развитието на получените научни резултати от други изследователи.

Участие в научни проекти

Проектната дейност на гл. ас. д-р Крум Христов е на високо равнище. Той има участие в международни, национални и вътрешно университетски научни и образователни проекти, по-важни от които са:

- „Иновационни модели за повишаване на конкурентоспособността на земеделските стопанства в България (АГРОИН)“, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ (2018–2020 г.);
- „UNlgreen“ – European University Alliance – Erasmus+;
- „Green Impact“ – Erasmus+ KA2;
- „NICOPA“ – Erasmus+ KA2;
- „CUPAGIS“ – Erasmus+ KA2;

5. Забележки и препоръки.

Научната продукция на гл. ас. д-р Крум Христов се характеризира с ясна тематична последователност и изразена практическа насоченост към ключови проблеми на българското земеделие и селските райони. С оглед по-нататъшното развитие на научния профил може да се препоръча по-активно публикуване на резултатите в международни научни списания с по-висок импакт фактор, което би допринесло за повишаване на международната научна видимост на изследванията.

С оглед на отчетливата връзка между научната, преподавателската и практическата дейност на кандидата, в бъдеще може да се насърчи по-активното обвързване на научните изследвания с учебния процес чрез разработване на специализирани учебни материали. Това би допринесло за по-ефективен трансфер на научни резултати към обучението на студентите и за допълнително укрепване на академичния профил на кандидата.

6. Заключение.

Въз основа на направения анализ на педагогическата, административната, научната и научно-приложната дейност на кандидата считам, че гл. ас. д-р Крум Христов отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение. Той надхвърля минималните национални изисквания за академичната длъжност „доцент“. Общият брой точки, по отделните аспекти на наукометричната справка е 602,91.

Това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната му дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по икономика при Аграрен университет – Пловдив **да избере** гл. ас. д-р Крум Христов Христов за „**доцент**“ по научната специалност „**Икономика и управление (селско стопанство)**“ за целите на катедра Икономика, Аграрен университет – Пловдив.

Дата:.....
Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:.....
(Проф. д-р Д. Атанасов)